

Fagligt bidrag vedr. erhvervsøkonomiske konsekvenser ved et evt. forbud mod mepanipyrim samt bemærkninger vedr. mulige alternativer.

Rådgivningsnotat fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug

Niels Matzen

Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet

Datablad

Titel:	Fagligt bidrag vedr. erhvervsøkonomiske konsekvenser ved et evt. forbud mod mepanipyrim samt bemærkninger vedr. mulige alternativer.
Forfattere:	Akademisk medarbejder Niels Matzen, Institut for Agroøkologi
Kvalitetssikring:	Faglig: Forsøgsleder Peter Hartvig, Professor Per Kudsk, Institut for Agroøkologi Centerenheden: Akademisk medarbejder Leslie Freya Hoeft, DCA
Rekvirent:	Miljøministeriet, Miljøstyrelsen
Dato for bestilling/levering:	04.12.2023/09.02.2024
Journalnummer:	2024-0654069, 2024-0654319
Finansiering:	Besvarelsen er udarbejdet som led i "Samarbejdsaftale om ikke-gebyrfinansierede vurderingsopgaver" indgået mellem Miljøstyrelsen og Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.
Ekstern kommentering:	Nej
Eksterne bidrag:	Nej
Kommentarer til besvarelse:	Dette er en revideret besvarelse. Notatet er første gang leveret 06.02.2024 med henvisning til forbrugstal og bekæmpelsesmiddelstatistik for 2022, som endnu ikke er offentliggjort. I nærværende notat er henvisningen korrigeret til statistikken fra 2021. Dette notat erstatter dermed det tidligere leverede notat.
Citeres som:	Matzen N. 2024. Fagligt bidrag vedr. erhvervsøkonomiske konsekvenser ved et evt. forbud mod mepanipyrim samt bemærkninger vedr. mulige alternativer. 4 sider. Rådgivningsnotat fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Aarhus Universitet, leveret: 09.02.2024.

Rådgivning fra DCA: <https://dca.au.dk/raadgivning/>

Baggrund

Miljøstyrelsen har den 4. december 2023 anmodet Institut for Agrøekologi, Aarhus Universitet (AGRO) om en vurdering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser af en ikke fornyet godkendelse af produkter med aktivstoffet mepanipyrim, samt at komme med bemærkninger til mulige alternativer til de godkendte anvendelser i Danmark.

Besvarelse

Frupica SC er det eneste godkendte produkt indeholdende mepanipyrim. Midlet er godkendt til bekæmpelse af gråskimmel i jordbær med en maksimal dosering på 0.7 L/ha svarende til 308 g/ha mepanipyrim. Der må maksimalt sprøjtes 2 gange pr. sæson. Frupica SC har desuden sideeffekt imod meldug. Ifølge "Bekæmpelsesmiddelstatistik 2021"¹ blev der i 2021 anvendt i alt 61,6 L Frupica SC.

Til bekæmpelse af gråskimmel findes ni forskellige alternative midler (Tabel 1). Disse indeholder syv forskellige kemiske aktivstoffer og to mikrobiologiske, som tilhører syv forskellige aktivstofgrupper.

Undersøgelser ved Flakkebjerg fra 2017-2018 har vist, at der hos gråskimmel er udbredt resistens overfor de fleste fungicidgrupper, herunder SDHI og strobiluriner. Mepanipyrim tilhører aktivstofgruppe 9, som også pyrimethanil (Scala) tilhører. Denne var ikke inkluderet i ovennævnte undersøgelser, men gruppen vurderes at have middel risiko for udvikling af resistens ifølge FRAC. Mepanipyrim vurderes derfor ikke at have betydning som resistensbryder. Der vurderes at være god mulighed for at opnå en effektiv bekæmpelse af gråskimmel samt forebygge udviklingen af resistens vha. de tilgængelige alternativer til mepanipyrim.

Tabel 1. Godkendte midler til bekæmpelse af gråskimmel².

Produkt navn	Aktivstofnavn(e)	Aktivstof gruppe
Amylo-X WG*	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> D747	BM02
Geoxe 50 WG	Fludioxonil	12
Prolectus	Fenpyrazamin	17
Scala	Pyrimethanil	9
Serenade ASO	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> QST 713	BM02
Signum*	pyraclostrobin; boscalid	11; 7
Switch 62.5 WG	fludioxonil; cyprodinil	12; 9
Teldor WG 50	Fenhexamid	17
Vacciplant*	Laminarin	P 04

*Produkter som også er godkendt til bekæmpelse af meldug. Mod meldug findes desuden produkterne Amistar og Candit hhv. med aktivstofferne azoxystrobin og kresoxim-methyl.

Konklusion

Forbruget af Frupica SC er ubetydeligt, og de alternative muligheder for bekæmpelse af gråskimmel i jordbær er tilstrækkelige. AGRO vurderer derfor, at der ikke vil være betydelige konsekvenser for erhvervet af et eventuelt forbud imod mepanipyrim.

Referencer

1. Bekæmpelsesmiddelstatistik 2021. Behandlingshyppighed og pesticidbelastning baseret på salg og forbrug. Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 63. Maj 2023.
2. Bekæmpelsesmiddeldatabasen. <https://mst.dk/kemi/database-for-bekaempelsesmidler/bmd/>. Besøgt: 08.12.2023.